Ч. 252 Середа 10 (22) падолиста 1893. Рокъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованї.

Рекламаціи неопечатанї вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рокъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к

Справы парляментарнѣ.

Въ суботу дня 18 с. м. вôдбула ся пôдъ проводомъ президента кабінету кн. Віндішґреца нарада міністрôвъ, котра потягнула ся вôдъ 2 до 6 годины вечеромъ. На радѣ розбирала ся въ першôмъ рядѣ справа редаґованя заявленя, котре мае подати проґраму коаліційного правительства. Заявлене се мае бути зложене въ четверъ на засѣданю Палаты пословъ.

Якъ вже звѣстно, мають завтра вôдбути ся зборы трохъ великихъ партій парляментарныхъ т. е. сполученои лѣвицѣ нѣмецкои, Кола польского и клюбу Гогенварта. Въ клюбѣ сполученои лѣвицѣ нѣмецкои дадуть міністры дръ Пленеръ и ґр. Вурмбрандъ, въ Колѣ польскôмъ міністры Мадейскій и Яворскій а въ консервативнôмъ клюбѣ Гогенварта міністеръ ґр. Фалькенгайнъ поясненя о политичнôй ситуаціи, о тôмъ, що дѣяло ся пôдчасъ кризы и о правительственнôй проґрамѣ нового міністерства.

Мадярска часопись Magyar-Ujsag одержала, якъ каже, зъ добре поинформованого жерела донесене, що міністеръ торговлѣ дръ Пленеръ мае заразъ на однôмъ изъ першихъ засѣданъ Палаты пословъ уложити декларацію въ справѣ управильненя валюты. Вôнъ заповѣсть именно, що першою операцією фінансовою буде стягнене 100 міліонôвъ нотъ державныхъ, а вôдтакъ дальше закупно золота за помочею дальшои емісіѣ чотиропроцентовои ренты золотои. Таке закупно золота яко приготовляючій крокъ до поднятя выплаты въ готôвцѣ уважае мін. Пленеръ за найлѣпше средство противъ дісажія. Вѣсти тѣ потребують однакожъ потвердженя.

Цѣкава рѣчь, яке становище займуть супротивъ коаліціѣ и нового правительства въ парляментѣ Молодочехи и взагалѣ ческѣ послы. Доси о тôмъ якось мало чувати, а вѣсти, якѣ надходять, кажуть догадувати ся, що они перейдуть до опозиціѣ и будуть старати ся потягнути за собою и другихъ Славянъ. На зборахъ Старочехôвъ въ Бернѣ моравскôмъ, мавъ пос. Жачекъ довгу бесѣду, въ котрôй остаточно заявивъ, що староческа партія моравска перейде рѣшучо до опозиціѣ противъ коаліційного кабінету. Она обстае при своѣмъ поглядѣ на внесену ґр. Таффомъ реформу выборчу и есть переконана, що такъ само загроженѣ новымъ кабінетомъ полудневѣ Славяне вразъ зъ послами цѣлого ческого народу утворять контркоаліцію. Згôдность въ справахъ парляментарныхъ есть супротивъ успѣхôвъ нѣмецкои лѣвицѣ зовсѣмъ природна и розумѣе ся сама собою.

Супротивъ сего доносить Montagsrevue, що намѣрене утворене одноцѣлои партіѣ опозиційнои, зложенои зъ ґрупъ славяньскихъ не довершить ся, позаякъ тому не спріяють Молодочехи, котрѣ не поробили доси въ сѣмъ напрямѣ нѣякого кроку и въ котрыхъ таборѣ мавъ теперь настати великій розладъ. На разѣ зробило собѣ правительство через ґр. Гогенварта Словенцѣвъ прихильнѣйшими. — Та сама часопись доносить, що пôсля проґрамы, яку уложено въ суботу на радѣ міністрôвъ, мае новый кабінетъ задержати всѣ предложеня свого попередника вразъ зъ буджетомъ и такъ само займе ся справою валюты, але заповѣсть також и новѣ предложеня. Що до проекту реформы выборчои бажае правительство, щобы Палата пословъ приступила до нарады надъ нимъ, въ котрôй могла бы высказати свои погляды. Кажуть, що на радѣ кабінету принято також предложене пос. Менґеромъ утворене двохъ новыхъ курій.

Смерть и похороны кн. Александра Батенберґского.

Пôдъ прôзвищемъ ґр. Гартенава померъ въ Градци, столици Стиріѣ перший князь болгарскій, Александеръ Батенберґъ, чоловѣкъ, которого дѣла заблысли мовь ясный метеоръ на небосклонѣ, звернули увагу цѣлого свѣта на себе, здивували его и потахли такъ само скоро, якъ скоро засяѣли. Можна смѣло сказати, що бувъ то найбôльшій герой нашого столѣтя, котрый своими геройскими дѣлами, своєю благородностію души и траґічностію свого житя лишивъ по собѣ незабутну память не лишь середъ народу, середъ котрого прийшлось ему жити и нимъ упразляти, але й въ цѣлôмъ свѣтѣ. Та й дивна то була судьба сего чоловѣка! Въ самъ той день, коли вôнъ дожинъ найбôльшои славы на поли военнôмъ пôдъ Сливницею, прийшлось ему и розстати ся зъ житємъ.

Кн. Александеръ Батенберґскій родивъ ся дня 5 цвѣтня 1857 р. у Веронѣ, яко сынъ кн. Александра Гескôго. Мати его була ґрафиня Юлія зъ Гавкôвъ, пôзнѣйше княгиня Батенберґска, донька бувшого міністра войны Царства польского, ґен. Гавке, котрый походивъ зъ голяндскои родины. Ґр. Юлія выховувала ся въ Петербурзѣ. Тутъ пôзнавъ еѣ кн. Александеръ, оженивъ ся зъ нею и вступивъ до австрійскои службы, де бувъ ґенера-

---

6)

Ґібральтаръ и Еръ-Ріфъ.

(Пôсля Е. Вартеґґа, Е. Веліого, Ґ. Рольфса и др.)

III.

Меліля, въѣздъ до неи и еѣ околиця. — Мѣсто и житє въ нѣмъ. — Президіо и его арештанты. — Укрѣпленя Мелілѣ.

(Конець.)

„Въ часописяхъ читаемо теперь, що Испанія высылае войска зъ Маляґи и Кадиксу до Мелілѣ, щобы тамъ „покарати зворохобившихъ ся Кабілѣвъ“. Не одонъ изъ хоробрыхъ Испанцѣвъ наложить тамъ головою а его смерть, его хоробрость не принесуть его вôтчинѣ нѣ найменшого хôсна, бо хотѣти пôдбити ріфскихъ Берберôвъ, значить хиба не мати розуму. Може спалять одно або друге село коло Мелілѣ — може, а може й нѣ, застрѣлять на смерть кôлька сотъ Кабілѣвъ, але до трохъ днѣвъ, скоро вôдплынуть военнѣ корабли зъ войскомъ зъ пôдъ Мелілѣ, настануть такѣ самѣ вôдносины, якѣ були теперь, значить ся, Испанцѣ повстануть вязнями въ своѣй крѣпости а Берберы будуть и дальше панувати въ мѣстѣ и въ поли.“ Такъ писавъ мѣсяць тому назадъ справоздавець кольоньскои ґазеты а его погляды здає ся нинѣ здѣйстнювати ся. Испаньска залога въ Мелили и взагалѣ Испанія не здобула ся до нинѣ на нѣякій енерґічнѣйшій крокъ а коли повѣрити тымъ вѣстямъ, якѣ недавно тому наспѣли зъ Танґеру, то можна сподѣвати ся, що мимо великихъ жертвъ зъ обохъ сторôнъ цѣла справа незадовго закôнчить ся мирно и все лишить ся по давному. Султанъ Марокканьскій обѣцявъ покарати Ріфôвъ и выславъ вже пôдъ Мелілю 2000 кôнницѣ пôдъ проводомъ свого сына, а до самыхъ Берберôвъ выславъ письмо, въ котрôмъ наказує имъ здержатись вôдъ всякихъ военныхъ крокôвъ, доки вôнъ ажь не розслѣдить цѣлои справы. Лишь зъ вôдшкодованемъ военнымъ буде мабуть трудна рѣчь, бо султанъ вже теперь заповѣвъ, що ему було бы дуже прикро, наколибъ вôнъ мусѣвъ заплатити всѣ кошты испаньского походу.

Але вернѣмъ ще разъ до Президіо. Мы мали ще оглянути тѣ келѣ, въ котрыхъ сидять закованѣ арештанты, або котрыхъ засуджено на вôдокремлене вôдъ другихъ. Дорога до тыхъ кель то неконче приятна: иде ся низькимъ и вузкимъ, вохкимъ льохомъ, выкованымъ въ скалѣ; по бокахъ того льоху въ стѣнахъ суть выкованѣ малѣ комôрчины на ладъ старосвѣтскихъ гробôвъ — то суть келѣ т. зв. середного арешту. Менѣ ажь морозъ пôшовъ по тѣлѣ, коли я собѣ подумавъ, що тутъ мусить чоловѣкъ сидѣти разомъ зъ щурами та блощицями не то цѣлѣ днѣ, але й цѣлѣ тыжднѣ та мѣсяцѣ. Дивна рѣчь, що тутъ не було анѣ одного арештанта, всѣхъ убійникôвъ та розбишакôвъ було 497. Навѣть и келя призначена для найнебезпечнѣйшихъ злочинцѣвъ була порожна. Скала есть тутъ на два метры груба а въ нѣй выбите вôкно, зъ котрого чудесный выглядъ на море. Келя ся призначена на двохъ злочинцѣвъ есть всего може девять квадратовыхъ метрôвъ велика а уряджене въ нѣй дуже просте: два деревлянѣ тапчаны, дѣжка, и два тяжкѣ, короткѣ ланцухи, вмурованѣ по правôмъ и лѣвôмъ боцѣ вôкна може на метеръ высоко вôдъ землѣ, але кôнцѣ не сягають ажь до землѣ. Арештантôвъ приковують тыми ланцухами въ той способъ, що они можуть правою ногою ледви дотыкати ся землѣ. Чимъ тяжша кара, тымъ коротше ихъ приковують. Тапчанъ стоить пôдъ стѣною такъ, що арештантъ може на него положити ся и не потребуе держати ноги у воздусѣ. Директоръ розповѣдавъ намъ, що въ отсѣй кели сидѣвъ недавно тому 18 мѣсяцѣвъ арештантъ, котрый хотѣвъ его убити. Вôнъ бувъ такъ коротко прикованый, що коли стоявъ, то права нога сягала ему якъ разъ до лѣвого колѣна. Такъ выстоявъ вôнъ пôвтора року на однôй нозѣ.

Мы мали також нагоду переконати ся й о добротѣ поживы, яку тутъ дôстають арештанты. На подвôрю стоять величезнѣ котлы, зъ котрыхъ кождый дôстававъ свою пайку у велику миску. Були то густа гороховянка зъ бѣлого гороху (garbanzos), рижь, олива, варена баранина и шкварки; крôмъ того дôстававъ ще кождый спорый бохонець хлѣба и чверть літры вина. Декотрѣ арештанты приправляли собѣ страву ще й своими власными додатками: перцюгою, томатами, смаженою цибулею и т. д.

Вийшовши зъ Президіо пустились мы най-

ломъ бриґады подъ польнымъ маршалкомъ Радецкимъ. У Веронѣ родивъ ся єму другій сынъ, померші теперь кн. Александеръ, котрого маршалокъ Радецкій державъ до хресту.

Дôйшовши до вôдповѣдного вѣку, вступивъ бувъ кн. Александеръ до геского полку драґонôвъ и въ 1877 р. вôдбувъ кампанію турецку въ кватирѣ великого князя Николая, а вôдтакъ перенесено єго до ґвардійского полку, стоячого въ Берлинѣ. Въ наслѣдокъ спорôдненя дому геского зъ родиною россійскихъ царѣвъ протеґувавъ молодого князя царь Александеръ II и дня 29 цвѣтня 1879 р. выбрало єго перше болгарске собраніе однодушно княземъ. Дня 8 липня приѣхавъ князь до старои столицѣ болгарскихъ царѣвъ, Тирновы, и тутъ зложивъ присягу на конституцію. Вôдъ сеи поры панувавъ вôнъ черезъ сѣмь лѣтъ въ Болгаріи. Яке було єго пановане, про се не будемо тутъ згадувати; скажемо лишь, що Болгаре були єго дуже полюбили, але вôнъ стягнувъ бувъ на себе ненависть Россіѣ за то, що не хотѣвъ ѣй ити зовсѣмъ на руку. Ненависть та стала таки явною, коли въ Россіи вступивъ бувъ на престолъ теперѣшный царь и коли кн. Александеръ противъ волѣ Россіѣ сполучивъ Вехôдну Румелію зъ Болгарією и давъ такъ пôдставу до великои самостôйнои державы болгарскои. Интриґи россійскі довели були наконець до того, що єго въ ночи 21 серпня 1885 р. зловлено и вывезено до Россіѣ. Тутъ єго пущено на волю и тогды князь приѣхавъ бувъ до Львова, куды тымчасомъ наспѣла була вѣсть о контръ-революціи въ Болгаріи и новôмъ покликаню єго на престолъ болгарскій. Але кн. Александеръ потôмъ вже недовго панувавъ, бо въ кôлька днѣвъ по своѣмъ поворотѣ дня 7 вересня до Софіѣ зложивъ добровôльно корону и перенѣсъ ся до Нѣмеччины. Въ 1888 р. розôйшлась була поголоска, що кн. Александеръ мавъ женити ся зъ кн. Вікторією, донькою нѣмецкого цѣсаря Фридриха, але що тому кн. Бісмаркъ спротививъ ся. Въ сѣчни 1889 р. прибравъ собѣ князь титулъ ґр. Гартенава и 6 лютого оженивъ ся въ Ментонѣ зъ придворною спѣвачкою дармштадского театру панною Льойзінгеръ, донькою камердинера зъ Прешбурґа, а вôдтакъ въ 1890 р. вступивъ до австрійскои службы войсковои яко полковникъ 27 полку въ Ґрацу. Тутъ ставъ вôнъ минувшого року ґен.-майоромъ и комендантомъ бриґады. Дня 16 сѣчня 1890 р. уродивъ ся єму сынъ Людвикъ Александеръ а недавно тому донька, котру державала до хресту Архикн. Марія Тереса. Вôдъ 1891 р. побиравъ князь вôдъ Болгаріѣ 50.000 франкôвъ рôчнои дотаціѣ.

Ще пôдчасъ сербско-болгарскои вôйны набавивъ ся бувъ покôйный князь недуги, котра опôсля, коли вôнъ вже бувъ въ Градци, звалила єго була зъ нôгъ. Вже тогды заповѣдали лѣкарѣ, що скоро та недуга — запалене слѣпои кишки — поверне, то князь єѣ мабуть не перебуде такъ и стало ся. Зъ початкомъ тамтого тыждня занедужавъ вôнъ нагло и дня 18 с. м. закôнчивъ житє. Вчера вôдбувъ ся єго похоронъ въ Градци зъ великою парадою а тѣло єго буде мабуть перевезене до Болгаріѣ.

(Конець буде).

Перегляд политичный.

Президентъ кабінету князь Віндішґрецъ принимавъ вчера президію вѣденьскои палаты торговельнои, а вôдповѣдаючи на промову президента сказавъ, що вôнъ цѣнить велике значѣнє торговлѣ и промыслу для добра державы и має надѣю, що палаты промыслові и торговельні будуть пôдпирати австрійску торговлю при всѣхъ змаганяхъ правительства на поли економічнôмъ.

Вôдъ тамтого понедѣлка радить у Вѣдни тѣснѣйшій комітетъ епископôвъ австрійскихъ надъ справою нового катихизму, а вчера зôбрала ся тамъ ширша конференція австрійского епископату.

Вѣсть о проголошеню цѣсарства въ Бразилии не єсть ще зовсѣмъ певна, позаякъ зъ Вашінґтону доносять, що кораблѣ зворохобленои маринарки стоячои пôдъ проводомъ адмірала де Мелльо, дня 15 с. м., яко въ день проголошеня републики, вывѣсили хоругви. Може однакожь бути, що ся вѣсть, походяча изъ Сполученыхъ Державъ, неприхильныхъ цѣсарству въ Бразилии, єсть лишь тенденційно выдумана.

После Pol. Corr. станъ здоровля сербского президента кабінету, Докича, на стôлько поправивъ ся, що въ Бѣлградѣ вôдступлено вôдъ гадки зреконструованя міністерства.

Новинки.

Львôвъ дня 21 падолиста

— Именованя. Дирекція скарбу именувала податковыми поборцями въ IX. клясѣ ранґи сихъ контрольорôвъ податковыхъ: Меч. Шелѣгу, Ад. Голчиньского, Волод. Матковского, Степ. Садовского, Вол. Пирковского, Миколу Форостину, Люд. Желиховского, Ос. Хмуру, Ос. Леккарского, Осипа Велдча, Клима Кнаппа, Маріяна Манастерского, Петра Ющика и Степ. Пуковского. Контрольорами податковыми именовані адъюнкты: Ос. Ґавелъ, Мих. Илюкевичь, Каєтанъ Прилускій, Леопольдъ Пôдфилипскій, Фр. Воляньскій, Жигм. Вахъ, Ос. Гладикъ, Андр. Милашевскій, Ст. Шайновскій, Ом. Сѣнкевичь, Ив. Рудый, Едвардъ Шімшаймеръ, Фр. Пшевозвічекъ, Ив. Качь, Бол. Філярскій, Фр. Дембскій, Корн. Мазуркевичь, Ос. Томпаньскій, Степ. Нодзеньскій, Ив. Мардаровичь, Каз Копыстиньскій, Фр. Чаплиньскій и Вол. Медвецкій.

— Кваліфікаційный испытъ на учителѣвъ народныхъ шкôлъ зложили въ Перемышли: Антôнъ Кадикъ, Ант. Ратиньскій, М. Надаховскій, В. Куликъ, М. Позднановска, И. Борейкôвна, К. Зборовска, И Шеферôвна, Ап. Богданьска, Ф. Ржеховичѣвна, Ан. Кінелѣвна, Ева Червѣньска, Р. Костаковска, Т. Екертôвна и Г. Цѣпановска.

— Дирекція товариства обезпечень „Днѣстеръ“ у Львовѣ оповѣщує: Въ мѣсяци жовтни прибуло въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ 2.241 полісъ новыхъ на обезпечену суму 1,214.810 зр. в. а. Разомъ зъ попередными выдавъ „Днѣстеръ“ до кôнця жовтня 1893 полісъ 12.846 на обезпечену суму 8,504.770 зр. в. а. Шкôдъ до кôнця жовтня 1893 зголошеныхъ було всѣхъ, разомъ зъ попередными 70, въ котрыхъ залагоджено и выплачено до кôнця того мѣсяця 60, ліквідація прочихъ 10 хъ шкôдъ укôнчена вже въ падолистѣ. Всѣ шкоды до того часу выносять тôлько 17% вôдъ чистои преміѣ повысканои въ тôмъ періодѣ адміністраційнôмъ.

— Товариски сходины. На пробѣ „Бояна“ минувшои пятницѣ пôднесено гадку, устроювати зъ початкомъ грудня товариські сходины львôвскихъ Русинôвъ зъ забавами и продукціями музичными. Въ тôй цѣли выбрано делеґатôвъ, щобы поровумѣлись зъ выдѣломъ „Клюбу рускихъ женщинъ“ и уложили спôльну проґраму для тыхъ сходинъ товарискихъ. Гадку ту приняли всѣ зъ одушевленємъ.

— Крил. Антôнъ Петрушевичь принявъ участь у выставѣ краєвôй въ 1894 рому и явивъ ся тому кôлька днѣвъ на засѣданю секціѣ штукъ.

мленымъ возомъ поза мѣсто, насампередъ на всхôдъ вздовжь побережа, а вôдтакъ завернули на право стрôмкимъ гостинцемъ въ горы. Саме передъ брамою лежить т. зв. испаньске село, де въ нужденныхъ хижахъ и будахъ жиє всѣляка збиранина. На кôнци села на испаньскôй земли стоить марокканьска комора! Меліля єсть вôльнымъ мѣстомъ портовымъ, сюды привозять головно катуны, хустки, коцы, ножѣ, сокиры а здаєсь, що такожь порохъ и олово та репетієрові карабіны зъ Испаніѣ, Марсиліѣ и Анґліѣ, а вывозять сырі шкôры та у великôй масѣ траву звану еспарто. Хто коли видѣвъ або куривъ австрійскі чи италіяньскі циґара звані „вірджінія“, той знає ту траву, бо то єѣ стебло засаджуєсь въ циґаро, щобы въ нѣмъ бувъ продувъ. Всѣ ті товары вывозять ся по найбôльшôй части до Франціѣ и Анґліѣ, позаякъ въ Испаніи наложено на нихъ велике мыто, длятого, що они приходять зъ вôльного порту. Меліля мала торôкъ 6000 жителѣвъ а мѣжь ними богато жидôвъ и мѣшанцѣвъ.

Мы навѣдались насампередъ до марокканьского начальника коморы, але вôнъ, правдивый типъ ріфского розбишаки, бувъ супротивъ насъ дуже вздержливый; боявъ ся, бачите, щобы мы чого не довѣдались та не зрадили єго въ Танґерѣ, бо зъ мыта, яке вôнъ тутъ що року збирає, не дôстає султаньска каса певно й крейцара. Дальше поза симъ мѣсцемъ була широка пуста площа, забезпечена вôдъ моря и вôдъ сушѣ высокими мурами; тутъ було давнѣйше село, а теперь мали тутъ арештанты нові касарнѣ. Мы зайшли теперь до форту, положеного найблизше коло крѣпости. Фортъ сей панує надъ цѣлымъ гостинцемъ, що веде до мѣста; тутъ складають такожь Кабілѣ свою зброю, коли хочуть зайти до мѣста. Цѣкаво, що по обохъ бокахъ сего гостинця суть въ скалахъ великі печеры, въ котрыхъ проживають берберскі пачкарѣ; Испанцѣ имъ зовсѣмъ не противлять ся, подôбно якъ Анґлійцѣ на Ґібральтарѣ испаньскимъ пачкарямъ.

Комендантъ пограничнои сторожѣ, пôдофіциръ, принявъ насъ якъ найчемнѣйше. Цѣлый „фортъ“ то кругла башня зъ отворами до стрѣляня и двома бôчняками (оркерами); не має анѣ фосы анѣ валу, а въ серединѣ може помѣстити ся лишь 18 люда залоги. Позиція мѣсця выбрана добре, бо нѣхто не може перебрати ся сюды въ день до крѣпости, щобы єго тутъ не побачили, а въ ночи и такъ нѣхто не ходить, хиба лишь пачкарѣ. Що будова нового форту опонукала Кабілѣвъ до ворохобнѣ, нѣбы длятого, що єго ночами ставили близько могилы якогось ихъ святця, можна о тôмъ сумнѣвати ся, бо на цѣлôй испаньскôй области не спочиває анѣ оденъ мослімъ. Може бути, що зухвалі Ріфіньосы вôдважились словомъ и дѣломъ протестувати противъ того, що фортъ почали ставити на такôмъ мѣсци, зъ вôдки видко якусь магометаньску могилу на марокканьскôй области, и то хиба лишь узброєнымъ окомъ, або яке ихъ кладовище, на котрôмъ ихъ жѣнки молять ся що пятницѣ. Сподомъ коло насъ плывъ потôкъ Мартінъ, въ котрôмъ въ сю пору було мало воды. По тамтôмъ єго боцѣ видко було хорошу вілю, окружену оранжевыми и цитриновыми садами. Мы спытали цѣкаво, хто тамъ проживає и дôстали на то таку несподѣвану вôдповѣдь: „Тамъ нѣхто не мешкає. Та віля належить до якогось пана зъ Маляґи, що хотѣвъ тутъ для своєѣ приятности розводити садовину. Дôмъ той, що лежить, якъ видите, ще на нашôй сторонѣ, бувъ Маврамъ солею въ оцѣ; они казали, що зъ вôдтамъ видко, якъ ихъ жѣнки перуть въ потоцѣ свои лахи. Отъ и взяли ся на свôй звычайный способъ, щобы тому панови и єго службѣ допечи: два разы вырѣзали всю службу и всѣхъ огородникôвъ, але при тôмъ нѣчого не вруйнували и не украли хочь бы крейцара. Вôдъ того часу стоить та віля порожна.

Мы поѣхали теперь до другихъ фортôвъ, що вже зовсѣмъ инакше выглядають якъ той пограничный. Три зъ нихъ, укрѣплені пôсля всякихъ правилъ штуки военнои, стоять доокола Мелілѣ на дуже догôдныхъ горбахъ и побудовані въ послѣдныхъ рокахъ, а два новѣйші, вже справдешні крѣпости, оденъ зовсѣмъ готовъ, а другій, фортъ Ґваріяхъ, що давъ причину до ворохобнѣ, кôнчить ся. Ті форты лежать може на два кільометры вôдъ мѣста. Арештанты, що ихъ будують, мусять отже що дня досыть далеко ходити, а що ще передъ заходомъ сонця вертають назадъ до крѣпости, то будова мусить очевидно поволи поступати. Комендантомъ форта, до котрого мы зайшли, бувъ якійсь дуже чемный офіциръ, бо пустивъ насъ навѣть безъ перепустки. Форты ті суть то круглі башнѣ, обведені доокола фосою, широкою верхомъ на 6 а сподомъ на 4 метры, черезъ котру входить ся зводженымъ мостомъ. Въ кождôмъ фортѣ єсть по шѣсть пушокъ и 80 людей залоги. Великі укрѣпленя поза фортами суть обчислені на чотири разы такъ велику залогу а навѣть и на кавалерію та кôлька батерій.

— **На будову руского театру** вложили: въ домѣ вп. о. Бородайкевича въ Тростянци при нагодѣ посвяченя прилученои церкви въ Луцѣ вложили гостѣ 11 зр. — Вп. панна Е. Черевковна зôбрала при нагодѣ правника въ Диковѣ 3 зр. 70 кр. — О. Григорій Пасѣчницкій зъ Пѣстиня надôславъ 14 зр. 40 кр., зôбраныхъ зъ пересланыхъ комітетомъ театральнымъ купонôвъ, котрй розкупили по рôвнôй части вп.: о. Григорій Пасѣчницкій, о. А. Пасѣчницкій, п. Вол. Чернявскій дорогомістеръ и п. Ант. Нітманъ почтмайстеръ.

— **Два тягарови поѣзды** ударили на себе въ ночи зъ 17 на 18 с. м. коло Бурштина такъ нещасливо, що возы порозбивали ся, а шляхъ цѣлковито ушкодженый. За для того настала перерва комунікаціѣ мѣжь Черновцями а Львовомъ на добу цѣлу. Зъ зелѣзничои службы потерпѣло двохъ кондукторôвъ одинъ безъ надѣѣ житя а другій мае ся трохи лѣпше. Обѣ жертвы вôдставлено нинѣ до львôвского шпиталю.

— **Нападъ на судю.** У львôвскôмъ мѣйско-делеґованôмъ судѣ секціи III судили въ суботу злодѣя Скшиша, караного уже кôлька разôвъ за превелику прихильнôсть до чужого добра. Судъ заказавъ ему пробувати у Львовѣ, але вôнъ не зважавъ на се и живъ у Львовѣ. Коли судя п. Цулявфъ оголосивъ засудъ Скшиша на три мѣсяцѣ вязницѣ, той крикнувъ по польски: „Знову маю сидѣти въ криміналѣ! Я вамъ покажу!“ схопивъ зелѣзный хрестъ, що стоявъ на столѣ и кинувъ нимъ на судю. На щасте п. Цулявфъ не втративъ памяти, тôлько скоро ухиливъ ся и хрестъ не ударивъ его въ голову, тôлько въ руку. Розумѣе ся по тôмъ выпадку Скшиша вôдослали до карного суду.

— **Смерть пôдъ колесами трамваю.** Вчера у Львовѣ на площи Голуховскихъ переѣхавъ трамваевый возъ жидôвку Файгу Кляйґъ и то такъ нещасливо, що она за кôлька хвиль померла. Мала 54 роки, була вдова и мати четверо дѣтей. Вôзникъ Михайло Стемра казавъ, що жидôвку захопило тôлько задне колесо воза и вôнъ еѣ не бачивъ. На площу Голуховскихъ збѣгла ся хмара жидôвъ. Они хотѣли конче взяти покôйницю до дому, але поліціянтъ спротививъ ся тому. Жиды стали ему доскулювати и вôнъ мусѣвъ ажь шаблею розганяти напастникôвъ. Коли принесли ношѣ, жиды знову зажадали, щобы покôйну занести до жидôвского шпиталю и наробили великого голосу. Ажь коли прийшовъ комісарь поліціѣ зъ вôддѣломъ поліціянтôвъ та увязнила кôлькохъ жидôвъ, товпа розôйшла ся.

— **Холера.** Дня 17 с. м. лѣчило 22 хорыхъ, дня 18 и 19 с. м. захорувало 5 осôбъ, выздоровѣли 4, померли 2, отже лишило ся 21 хорыхъ.

— **До чого довѣвъ слѣпый чоловѣкъ?** На университетѣ въ Берлинѣ зложивъ тому тыждень докторатъ слѣпый зъ роду чоловѣкъ Максъ Маеръ. Першу науку подававъ ему учитель зъ института нѣмыхъ, вôдтакъ Маеръ скôнчивъ реальну ґімназію зъ вôдзначенемъ. Написавъ знамениту розправу на тематъ зъ математики, боронивъ еѣ дуже добре и за то признали ему титулъ доктора. Всѣмъ професорамъ подобала ся его розправа.

— **Черезъ нелюба.** Въ Герци коло Цурина на Буковинѣ склала ся сими днями траґічна подѣя. Донька мѣсцевого посесора, Меланія Зальцманъ, вийшла замужь за одного властителя дôбръ въ Румуніѣ и то противъ власнои волѣ и серця, бо любила кого иншого. Въ кôлька днѣвъ по вѣнчаню зложила візиты сусѣдамъ и тамъ, увôйшовши до окремои комнаты, пробила ся острымъ ножемъ, що мала при собѣ. Нôжь дôткнувъ серця и она сейчасъ померла.

— **Выхрестка.** Жидôвка Єлена Блюменфельдъ въ Бродахъ выхрестила ся и достала имя Марія. Хрестными родичами бувъ майоръ Господарь зъ женою.

— **Зловили злодѣя.** У панѣ Дорміцеръ у Вѣдни служивъ Войтѣхъ Зайховскій уже пять лѣтъ. Коли она недавно выѣхала до Италіѣ, вôнъ зъ волѣ еѣ лишивъ ся господаремъ въ хатѣ. И господаривъ вôнъ по свому, бо укравъ своѣй господини 9000 зр. зъ касы. Тй грошѣ програвъ на перегонахъ и на льотеріи. Дорміцерова вернула зъ Италіѣ и не застала вже слугу, тôлько карточку вôдъ него зъ словами: „Шукаю смерти. Прошу переглянути касу“. И справдѣ переглянула панѣ свою касу и не найшла въ нѣй своихъ 9000 зр. Дала знати о тôмъ поліціи. Зайховскій бувъ родомъ зъ Устрины въ Галичинѣ и мавъ 35 рокôвъ. Всѣ думали, що вôнъ справдѣ позбавивъ себе житя, а навѣть вносили, що тѣло его найдено коло Гайліґенштадтъ на деревѣ повѣшене. Тымчасомъ Зайховскій не гѣмя битый зовсѣмъ не думавъ умирати, тôлько утѣкъ зô своєю любкою до Кракова, ту прибравъ собѣ фальшиве прôзвище Фішеръ и живъ собѣ якійсь часъ спокôйно. Але поліція краковска перебила ему той спокôй. Увязнила его и перешукала его кишенѣ. При нѣмъ найшли ще 500 зр., револьверъ и картку льотерійну; поставивъ вôдразу 153 зр. Хотѣвъ послѣдный разъ спробувати щастя и програвъ.

Штука, наука и література.

— **Рускій театръ.** Представленє въ суботу на дохôдъ ремѣсничого товариства „Зоря“ зôбрало досить богато публики и дало товариству кôлькадесять зр. чистого доходу. — Въ недѣлю выставлено другій разъ драму дра Ивана Франка: „Украдене щастє“. Саля була и симъ разомъ повна, а представленє выпало бездоганно. Авторови драмы подано вѣнець лавровый и выкликувано его богато разôвъ.

Всѣ форты суть для Мавровъ, Кабілѣвъ и Берберовъ просто неприступнй; годѣ взагалѣ й подумати, щобы они колись схотѣли брати сй укрѣпленя приступомъ. Въ день то и песъ не пôдоуне ся по голыхъ скалахъ пôдъ Мелілю, щобы его не побачили. Лишь зрадою — а та бы дуже зле оплатила ся — могла бы крѣпость, або котрый изъ еѣ подальшихъ фортôвъ дôстати ся въ руки Берберôвъ, доки они не мають артилеріѣ. Навѣть и голодомъ не можна бы змусити форты, щобы они поддали ся, бо мѣсцевй жителѣ не въ силѣ перервати звязь ихъ зъ крѣпостею. Они отже обезпечують мѣсто дуже добре и сповняють вповнѣ свою задачу. Зъ другои же стороны жаденъ Испанець не важить ся выйти поза форты идъ границы, котра мѣсцями есть позначена великимъ камѣнемъ. То потвердивъ намъ и самъ комендантъ. „А зъ вôдкижъ бере ся тутъ тôлько Ріфôвъ, коли мы тутъ не видимо нѣгде анѣ людей анѣ сѣлъ? Они чей не вырастають десь зъ пôдъ землѣ. Мы можемо прецѣ зовсѣмъ спокôйно поѣхати на границю и намъ не стане ся нѣчо“ — казали мы ему. „Такъ думаете?“ — сказавъ на то офіциръ, а вôдтакъ вôдозвавъ ся до нашого вôзника. „А ты що на то Пепе?“ — „Нехай мене Богъ боронить. Мы бы ще й не змовили трохъ Отченашѣвъ, якъ бы вже намъ украли конѣ, а намъ самымъ горла попôдрѣзували!“ — „Я бы вамъ таки взагалѣ не позволивъ ѣхати дальше“ — казавъ офіциръ — „бо тй розбишаки вырастають таки дѣйстно зъ пôдъ землѣ. Видите оттамъ тй чотыри хаты? Тамъ живе бôльше якъ сто Кабілôвъ, але не въ хатахъ лишь въ печерахъ. Побачите заразъ — а то було вже пôдъ вечеръ — якъ доокола зъ землѣ буде дымъ выходити; де лишь дымъ выходить, то тамъ печера, а въ нихъ сотки тыхъ розбишакôвъ“.

Мы поѣхали дальше до найблизшого форту, але тутъ вже й наставъ конець нашому щастю. Комендантъ, якійсь майоръ, выйшовъ до насъ зъ кôлькома офіцирами и сказавъ намъ, що насъ не пустить, бо не маємо позволеня вôдъ ґенерала; однакожь поза фортомъ вôнъ готовъ намъ охотно служити. И тутъ такожь бувъ выбôръ мѣсця дуже щасливый, бо ся крѣпость пануе надъ цѣлою долиною, на котрои всхôднôмъ краю, може на два кільометры далеко, есть Фехана, найбôльше берберска оселя недалеко вôдъ Меліліѣ. Походъ на Мелілю мусѣвъ бы ити сею долиною.

Попращавшись сердечно зъ Испанцями розстались мы зъ ними, не завидуючи имъ нездобутои ще нѣколи доси ихъ крѣпости. Житє въ нѣй мусить бути страшно самотне и одностайне. Въ годину пôзнѣйше були мы знову на корабли. Вже хилило ся сонце идъ заходови, обливаючи живописне гнѣздо на скалѣ золотистымъ, нѣбы грань червонымъ свѣтломъ. Пастухи гнали скоренько череды овець и кôзъ до мѣста. Патрулѣ и войско машерували зъ музикою, а на самъ послѣдокъ надôйшла громада арештантôвъ, що помагала воякамъ при вправахъ. Та й они щезли въ брамѣ, идучи оденъ за другимъ якъ тй гусы. Брама замкнулась за ними. Сонце зайшло. Понѣсъ ся выстрѣлъ зъ канону, забубнили, затрубѣли — и стало тихо. Добранôчь вамъ — увязненй дозорцѣ визнѣвъ!

Телеграмы.

Вѣдень 21 падолиста. Зъ бельґійского, нѣмецкого, францускового и анґлійского побережа наспѣли вѣсти о страшныхъ буряхъ, въ наслѣдокъ котрыхъ розбило ся богато кораблѣвъ и погибло богато людей. Шкоды величезнй.

Парижъ 21 падолиста. Journ. des Débats доносить, що кн. Педро Альканбара, сынъ ґр. д'Е, зятя пок. цѣсаря бразилійского, выѣхавъ вчера въ полудне до Сенъ-Назеръ, щобы зъ вôдтамъ поѣхати до Бразиліѣ.

Римъ 21 падолиста. Въ наслѣдокъ проекту, щобы всѣхъ урядникôвъ почтовыхъ и телеґрафічныхъ сполучити однымъ статутомъ, застрайкували всѣ урядники телеґрафічнй и треба ихъ було заступити иншимъ персоналомъ. Урядники телеґрафічнй постановили вернути нинѣ знову до службы, скоро міністерство вôдрочить заведенє новыхъ приписôвъ.

Лондонъ 21 падолиста. Зъ Тегерану наспѣла тутъ вѣсть, що въ наслѣдокъ землетрясеня завалили ся двѣ третй части мѣста Куханъ въ Персіи.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôдходять до	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	10·41	5·26	11·11	7·36	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6·54	3·3.	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·36	—	10·36	3·31	10·56	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3·41	8·01
Белзця.	—	—	9·56	7·21	—	—
Приходять зъ						
Кракова	3·08	6·01	6·36	9·41	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	10·02	6·21	9·46	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	2·34	9·46	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·10	—	7·11	7·59	12·51	—
Стрыя	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця.	—	—	8·16	5·26	—	—

Числа товстй, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского, вôнъ рôзнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского (зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѣ") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневниковъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожь знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
купуе и спродае
ВСЯКІ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ
по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадноѝ провізіи.
Яко добру и певну льокацію поручае:

$4^1/_2$% листы гіпотечнѣ.	4% пожичку пропінацѣйну галицку.
5% листы гіпотечнѣ преміованѣ.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечнѣ безъ преміи.	$4^1/_2$% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
$4^1/_2$% листы Тов. кредитового земс.	$4^1/_2$% пожичку пропінацѣйну угорску.
$4^1/_2$% листы Банку краевого.	
$4^1/_2$% пожичку краеву галицку.	

4% угорскѣ Облиґаціи индемнизацѣйнѣ,
котрѣ то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякѣ выльосованѣ, а вже платнѣ мѣсцевѣ паперы цѣннѣ, якъ такожь купоны за готôвку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевѣ лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ за зворотомъ коштôвъ, котрѣ самъ поносить. 60

Jeżeli stan kawalerski chcesz przedstawić godnie
Kup sobie **u Tiringa** eleganckie spodnie
By jednak na płeć piękną efekt wywrzeć wielki
Nie zaniedbaj do tego kupić kamizelki
Nie będzie jak z marmuru twa postać wykuta
Gdy sobie **u Tiringa** nie sprawisz surduta
A na to wszystko wdziej jeszcze **Tiringa** paleto
A poznasz jaki urok ma szyk nad kobietą
118

Filia wiedeńska
gotowych sukień męskich
we Lwowie,
ul. Jagiellońska l..2. vis-a-vis Kasy Oszczędności.

АЛЬБИНЪ КРАЄВСКІЙ
Вѣдень
IV. Wiedener Hauptstrasse 51.

Першій народный дôмъ комісовый и предприемство посылкове поручае и достарчае
!!!ВСЬО!!!
чого лише хто схоче и що въ объемъ торговлѣ и промыслу входить.

Цѣнники на жадане высылае **gratis.** 120

Антикварска оферта.
МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ
4 (найновѣйше) выдане
елеґантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новѣ, замѣсть
зр. 86 зр. 55.
M. Kuppitsch W-we. Wien. 1 Schottenring 8.

Послѣдный мѣсяць | Послѣдный мѣсяць

Велика 50 рентова льотерія зъ Инсбрука
ГОЛОВНА ВЫГРАНА
50.000 злр. а. в.
Льосы по **50 кр.** одержати можна у пп. М. Йонаша, Кіцъ и Штоффа, А. Шелленберґа и Сына, Сокаля и Лілієна, Якова Штро, А. Х. Верфля и Шелленберга и Крайзера.

Бюро оголошень и дневниковъ
приймае
ОГОЛОШЕНЯ
до всѣхъ дневникôвъ
по цѣнахъ ориґінальныхъ.
До
Народнои Часописи, Ґазеты Львôвскои и „Przegląd-у"
може лише се бюро анонсы приймати

С. Кельсенъ у Вѣдни
поручае
Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовѣ. — Каналовѣ насады зъ патентовымъ замкненемъ.—Збôрники на воду.— Комплетнѣ урядженя купелевѣ. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ такожь руры лянѣ и кованѣ. — Помпы, фонтаны и и всякѣ арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ
Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.
На жадане высылае ся катальоґи.

Поручае ся 9
торговлю винъ ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского подъ зарядомъ В. И. Вебера.